

Juryrapport Publicatieprijs artsen in opleiding tot psychiater 2010-2011

M.M. THUNNISSEN

In de documentaire ‘Kijken in de ziel’, uitgezonden op de Nederlandse televisie in 2009 en daarna als dvd uitgegeven, worden 12 Nederlandse psychiaters geïnterviewd over hun vak. Collega René Kahn zegt: ‘Het is niet nodig dat je zelf veel hebt meegemaakt. Het is een vak waar je kennis moet hebben, gewoon pure boekenkennis over de verschijnselen van schizofrenie, depressie enz. Dat is veel belangrijker dan mensenkennis, duizendmaal belangrijker.’ Collega Bram Bakker reageert daarop: ‘Totale onzin, want boeken gaan uiteindelijk indirect toch over de werkelijkheid, dus dan moet je in je studeerkamer gaan zitten om te lezen over wat er zich over een tijdje hier nu voltrekt!’ En collega Roos van der Mast stelt: ‘Natuurlijk is kennis van zaken ongelooflijk belangrijk; maar iemand die alleen theoretische kennis van zaken heeft, maar geen mensenkennis, die kan geen patiënten behandelen. (...) Je kan nog zoveel boekenkennis hebben, maar als je je niet kan verplaatsen in iemand, als je niet empathisch bent, dan valt het op een rots.’

Dit is illustratief voor de diversiteit binnen onze beroepsgroep. Volgens sommigen is een dergelijk verschil in opinies het zoveelste bewijs van de totale onwetenschappelijkheid van ons vak; volgens anderen juist een voorbeeld van het brede scala aan meningen dat past bij het werken met mensen.

Diversiteit en consensus In elk geval paste de jury voor de prijs voor het beste aios-artikel van 2010-2011 prima in de beroepsgroep: er was een grote diversiteit aan meningen over de verschillende artikelen – waarbij er gelukkig

consensus bestond over de top drie, die duidelijk beter scoorde dan de overige 10 artikelen.

De jury bestond dit jaar uit Marc Hebbrecht namens het bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie, Pascal Sienaert en ondergetekende namens de redactie en Odile van den Heuvel en Joris van der Vlugt namens de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten.

In totaal zijn er 13 artikelen in het afgelopen jaar verschenen, geschreven door aiossen, iets minder dan in de twee voorgaande jaren (27 in 2010 en 18 in 2009). Het ging om 2 oorspronkelijke artikelen, 1 essay, 5 overzichtsartikelen en 5 gevalbeschrijvingen. De juryleden gaven met een cijfer van 1 tot 10 een globaal oordeel over deze artikelen, waarbij zij keken naar: theorie, originaliteit, onderzoeksmethode, wetenschappelijk belang, belang voor de klinische praktijk, maatschappelijk belang, taalgebruik en structuur. Daarnaast stelde elk jurylid een rangorde van de artikelen vast op basis van de gegeven cijfers. Vervolgens telden we van ieder artikel de cijfers en de rangordes van de vijf juryleden op. Uiteindelijk heeft de jury eenstemmigheid bereikt over de drie als beste beoordeelde artikelen. Op de WetenSAPdag, 8 november 2011, zijn aan de auteurs van deze drie artikelen prijzen uitgereikt.

De eerste prijs, van 1250 euro, gaat naar het artikel ‘De meerwaarde van een somatische screening op een polikliniek psychiatrie’, geschreven door Sabine Swolfs, toentertijd aios bij GGz Breburg, samen met haar opleider Cees Rijnders en coassistent Renske Boerkoel, inmiddels ook in opleiding tot psychiater op GGz Breburg. In dit

artikel beschrijven zij een pilotstudie onder 97 nieuw verwezen patiënten bij een poli psychiatrie. Via een vragenlijst, een interview en bloedonderzoek gingen de auteurs na welke ‘aspecten van somatische zorg’ speelden bij deze patiënten. Bij 62% van de patiënten werden relevante zaken gevonden; meer dan de helft van deze feiten was onbekend bij de huisarts. De conclusie van het artikel is dat een gestandaardiseerde somatische screening op een polikliniek psychiatrie duidelijk meerwaarde heeft.

De jury woog in haar oordeel mee dat het een oorspronkelijk artikel betreft, dat verslag doet van een goed opgezet, eigen onderzoek met een originele en relevante vraagstelling, resulterend in een helder leesbaar, gedegen artikel. Ook is er een duidelijk maatschappelijk belang, waarbij de psychiater een betekenisvolle rol kan spelen bij het aan het licht brengen van verborgen somatische aandoeningen bij een groep patiënten die soms uit zichzelf te weinig hulp zoekt of ontvangt.

De tweede prijs, van 750 euro, gaat naar het artikel ‘Beloop van de borderlinepersoonlijkheidsstoornis bij volwassenen; een literatuuronderzoek’, geschreven door Sabina Vriend-Bosma, toentertijd aios bij Meerkanten, samen met haar opleider Harold van Megen. Via een literatuuronderzoek gingen zij na in hoeverre de diagnose borderlinepersoonlijkheidsstoornis (BPS) stabiel is over de tijd. Het resultaat van de studie is dat 88% van de patiënten na 10 jaar niet langer aan de kenmerken van een BPS volgens de DSM-IV voldoet. Impulsiviteit is het minst stabiel, terwijl de affectieve verschijnselen en het disfunctioneren in relaties het stabielst zijn over de tijd; overigens nemen alle symptomen significant af door de tijd. Dit duidt dus op een veel gunstigere prognose van deze stoornis dan lange tijd werd aangenomen.

De jury vond het een mooi overzichtsartikel waarvoor heel wat werk is verzet, over een relevant onderwerp met een belangwekkende conclusie. Volgens de jury is dit een van de ‘must read’-artikelen voor aiossen tijdens de opleiding.

De derde prijs, van 250 euro, gaat naar het artikel ‘Controles bij de behandeling met lithium: de richtlijn en de klinische praktijk’ van de hand van Noor van de Beek, aios bij GGNet, in samenwerking met Machteld Ouwens, universitair docent Tilburg, en met twee psychiaters van GGNet, Peter de Vries en Ko Hummelen. In dit artikel gaan auteurs na, op basis van de gegevens bij 285 patiënten die lithium gebruikten, of de controles van lithiumspiegel, creatinine en TSH inderdaad tweemaal per jaar plaatsvonden. Ruim 11% van de psychiaters en bijna een kwart van de huisartsen controleerden de lithiumspiegels minder vaak; voor creatinine en TSH waren de aantallen artsen die niet controleerden zelfs nog hoger. Dit leidde tot een stevige aanbeveling namelijk het instellen van een waarschuwingssysteem vanuit het laboratorium en zelfs de overweging om lithium alleen door psychiaters voor te laten schrijven.

Ook dit betreft een oorspronkelijk artikel, waarbij de jury oordeelde dat het een interessant en relevant artikel is, gebaseerd op eigen onderzoek, met een duidelijke nieuwswaarde. Een niet gemakkelijk te onderzoeken onderwerp is toch op een adequate manier aangepakt, waarbij de enigszins uitdagende conclusies tot nadenken stemmen.

De redactie feliciteert alle eerste auteurs met hun behaalde resultaat, en wil in deze felicitatie ook de medeauteurs, supervisoren en de afdelingen betrekken waar de aios in opleiding zijn.

LITERATUUR

- Beek LM van de, Ouwens MA, de Vries PL, Hummelen JW. Controles bij de behandeling met lithium: de richtlijn en de klinische praktijk. *Tijdschr Psychiatr* 2010; 52: 367-73.
- Swolfs SN, Boerkoel RA, Rijnders CATH. De meerwaarde van een somatische screening op een polikliniek psychiatrie. *Tijdschr Psychiatr* 2011; 53: 201-10.
- Vriend-Bosma SAA, van Megen HJGM. Beloop van de borderlinepersoonlijkheidsstoornis bij volwassenen; een literatuuronderzoek. *Tijdschr Psychiatr* 2011; 53: 27-36.

AUTEUR

MONIEK THUNNISSEN is voorzitter van de jury en psychiater, werkzaam in eigen bedrijf voor behandeling, consultatie en supervisie.

Correspondentieadres: dr. Moniek Thunnissen, A. Cuypstraat 32, 4625 AM Bergen op Zoom.

E-mail: m.thunnissen@ziggo.nl.

Geen strijdige belangen meegedeeld.